

Zápis ze zasedání Výboru pro práva dítěte
ze dne 15. září 2025

Místo a čas konání: Úřad vlády ČR, Rytířská 31, místnost BEZO, 9:30–12:30

Přítomni: K. Bělohlávková, Á. Bučinská Němečková (online), D. Hovorka, J. Kovářová, E. Petrová (předsedkyně), A. Redlichová, M. Šimůnková, Š. Tyburcová, P. Wünschová, J. Hrabálek (online), K. Chábová, B. Křižanová, T. Bártová, K. Chábová, B. Křižanová, K. Lindauerová

Omluveni: M. Štěpánková Štýbrová, A. Křístek, P. Šuplerová, M. Oktábcová, J. Provazníková

Hosté: M. Myšičková (ředitelka věznice ve Světlé nad Sázavou), Tereza Solilová (MZD), Tereza Robinson (Srdcem Robinson), Barbora Brhelová (Srdcem Robinson), Michaela Kopalová (členka poradního týmu první dámy), Igor Kuznetsov (PDM ČR), Zuzana Bejo (Volonté), Barbora Holušová (MV), Lucie Hájková (Routa), Natálie Kojzarová (MZV), M. Růt Kolbanová (Maják pro Tebe), M. Petra (Maják pro Tebe), K. Horsinková (Maják pro Tebe), P. Kotrady (soudce)

Sekretariát ÚV: K. Šimáčková Laurenčíková (zmocněnkyně vlády pro lidská práva), K. Blahová (tajemnice Výboru), Miroslav Crha (vedoucí Oddělení Lidských práv, koordinace adaptace a integrace), Jana Havigerová

Program:

1. Aktuality (9:30 – 10:00)
 - a. Aktuality k tématům práv dítěte (ZLP)
 - b. Představení Programu Triple P (T. Solilová, MZ)
2. Nové podněty (10:00 – 11:15)
 - a. Představení Iniciativy Skleněné děti (T. Robinson)
 - b. Představení iniciativy Maják pro Tebe (M. Růt Kolbanová)
 - c. Metodika Identifikace dětí a žáků se sociálním znevýhodněním (P. Nečina, MMR)
 - d. Podpora středoškolských studentů a přístup k participaci (J. Kovářová, Republikové fórum parlamentů dětí a mládeže)

Přestávka (11:15 – 11:30)

3. Tematický blok: Práva dětí vězněných rodičů (11:30 – 12:00)
 - a. Představení oddělení matek s dětmi – Věznice Světlá nad Sázavou (M. Myšičková, ředitelka věznice)

Různé (12:00 – 12:30)

Předsedkyně Výboru přivítala členky a členy Výboru a hostky a hosty a shrnula návrh programu zasedání, který byl schválen všemi členkami a členy Výboru. Následně byla představena nová tajemnice Výboru, kterou se od následujícího zasedání stane Mgr. Jana Havigerová.

1. Aktuality (9:30 – 10:00)

a. aktuality k tématům práv dítěte (ZLP)

K. Šimáčková Laurenčíková (ZLP) představila aktuality v tématu práv dítěte. Zmínila novelu občanského zákoníku, který ukotvuje nepřijatelnost tělesných trestů (nutná osvěta i mezi dětmi), zákon o domácím násilí, který rozšiřuje definici domácího násilí, podle které oběť a násilník nemusí žít v jedné domácnosti, Lex Anička, dětský certifikát, novelu zákona o sociálních službách, školský zákon a schválení vládního programu Bezpečné dětství. Dále představila připravovanou tiskovou konferenci k tématu ochrany práv dětí státem, která se uskuteční 22. 9. 2025 za účasti nezletilých.

b. představení Programu Triple P (T. Solilová, MZ)

T. Solilová (MZ) představila program Triple P (odkaz pro více informací zde: www.triplep.cz). Součástí programu je legislativní změna. V rámci Triple P bude 120 lektorů, z nichž každý vyškolí 20 rodičů (2 kurzy a individuální konzultace). Program je v drtivé většině zdarma. K šíření osvěty o programu jsou osločovány nemocnice, sociálně aktivizační skupiny, nevládní organizace apod. Ze zkušenosti je program vhodný i pro rodiče, jejichž děti jsou v pěstounské péči.

Úkol: Bude uspořádáno online setkání k podrobnějším informacím o Programu Triple P, které zároveň poskytne větší prostor pro dotazy a diskusi (tajemnice). Členky a členové Výboru budou informováni o termínu setkání. Výstupy budou shrnuty na následujícím zasedání.

2. Nové podněty (10:00 – 11:15)

a. Představení Iniciativy Skleněné děti (T. Robinson, B. Brhelová)

T. Robinson představila iniciativu skleněné děti. Tento pojem označuje sourozence vážně nemocných dětí. Tyto děti stojí často trošku v pozadí, protože většina pozornosti a energie rodiny přirozeně směřuje k dítěti, které potřebuje každodenní péči. Skleněné děti bývají „v pořádku“ a právě proto na ně někdy nezbyvá tolik prostoru.

Organizace Srdcem Robinson pracuje s rodinami, které procházejí nemocí dítěte. Ze zkušenosti je evidentní, jak důležité je, aby i zdraví sourozenci měli možnost být viděni a slyšeni. Proto vznikl projekt Můj život s diagnózou, který propojuje podporu nemocných dětí i jejich sourozenců. Pomáhá rodinám hledat rovnováhu, otevřeně mluvit o emocích a ulevit tlaku, který nemoc do života přináší.

Z projektu přirozeně vyrostla myšlenka Dne skleněných dětí, který připadá na 19. dubna. Nejde o oficiální státní svátek, ale o den, kdy si chceme připomenout, že i sourozenci nemocných dětí potřebují pozornost a péči. Symbolem dne je lupa, která připomíná, že to nejdůležitější bývá často schované pod povrchem. Cílem Dne skleněných dětí je otvírat téma, které se dlouho přehlíželo. Ukazovat příběhy, přinášet podporu rodinám i inspiraci pro odborníky a veřejnost.

Více informací na:

- www.srdcemrobinson.cz
- www.sklenenedeti.cz

b. Představení iniciativy Maják pro Tebe (M. Růt Kolbanová, M. Petra, K. Horsinková)

M. Růt Kolbanová, M. Petra a K. Horsinková představili aktivity organizace Maják pro Tebe a nedostatky, které vnímají v systému opatrovnických soudů. Dále představili své návrhy na legislativní úpravy. Prezentace včetně návrhů legislativních úprav budou sdíleny se členkami a členy Výboru.

P. Kotrady (soudce) argumentoval, že opatrovnická justice jako celek funguje dobře dle evropské úmluvy. Vítána by byla diskuse o participaci dětí u soudů.

c. Metodika Identifikace dětí a žáků se sociálním znevýhodněním (P. Nečina, MMR)

P. Nečina představil metodiku identifikace dětí a žáků se sociálním znevýhodněním tedy žáků, v jejichž vzdělávání lze identifikovat výrazné bariéry vznikající v důsledku sociálně podmíněných (tj. ne-zdravotních) příčin. Základním principem identifikace je fokus na hodnocení překážek ve vzdělávání, které jsou podmíněny odlišnostmi v sociálním zázemí a které je možné ve školním prostředí sledovat a na nastavení potřebné podpory. Metodika zahrnuje posuzovací schéma, způsob hodnocení indexu znevýhodnění a postup pro práci s výsledky.

Výhoda metodiky spočívá v možnosti provádět hodnocení přímo na školách. Údaje jsou reportovány školskému poradenskému zařízení. Na školách je metodika zavedena od září 2025. Cílem je, aby byl na každé škole jeden proškolený pracovník (nyní na cca 400 školách). Metodika se pohybuje na úrovni zřizovatelů škol, jsou jim nabízeny sítě, kde se mohou navzájem propojit.

Odkaz na podrobné informace zahrnující verze pro MŠ, ZŠ a SŠ: [Vychází rozšířená a aktualizovaná verze metodiky k identifikaci dětí a žáků se sociálním znevýhodněním | Zapojmevšechny.cz](#)

Prezentace s informacemi o metodice bude zaslána členkám a členům Výboru.

d. Podpora středoškolských studentů a přístup k participaci (J. Kovářová, Republikové fórum parlamentů dětí a mládeže)

J. Kovářová představila výsledky šetření problémů a překážek, se kterými se potýkají mladí lidé na středních školách v uvolňování na vzdělávací a participační akce. Školy se obecně k těmto aktivitám nestaví příliš přívětivě (např. na rozdíl od sportu). Mladí lidé toto vnímají jako značné omezení v získávání zkušeností a znalostí mimo školní prostředí. Jedná se přitom o obohacující činnosti jako jsou například studentské rady, parlamenty dětí a mládeže, soutěže, konference, debaty či komunitní zapojení.

Na základě výsledků šetření považují mladí lidé za hlavní překážky problémy s omlouváním absence, nízkou informovanost škol o významu participačních a dalších aktivit, nedostatečnou podporu ze strany učitelů a tlak na dohnání učiva bez adekvátní pomoci. Uvádějí, že by uvítali oficiální uznání těchto aktivit jako součást vzdělání a jejich zohlednění při zapisování docházky a hodnocení (případně možnost individuálního plánu podobně jako u sportovců). Dále by jim pomohlo zvyšování informovanosti škol a pochopení ze strany učitelů.

Prezentace zahrnující výsledky šetření bude zaslána členkám a členům Výboru.

Úkol: K tématu bude zorganizováno online setkání se zástupci mládeže a MŠMT k podrobnějšímu představení problémů a k diskusi nad možnými řešeními (tajemnice). Výstupy budou shrnuty na následujícím zasedání Výboru.

Přestávka (11:15 – 11:30)

3. Tematický blok: Práva dětí vězněných rodičů (11:30 – 12:00)

a. Představení oddělení matek s dětmi – Věznice Světlá nad Sázavou (M. Myšičková, ředitelka věznice)

M. Myšičková představila fungování oddělení matek s dětmi ve Věznici ve Světlé nad Sázavou. Matky jsou s dětmi z pravidla přijímány na kratší tresty tak, aby věznici opustily společně s dětmi do věku 3 let (možnost přesáhnout do 5 let věku dítěte). Tyto matky jsou nejčastěji uvězněny za krádeže, dále pak za drogovou činnost či podvody. Aktuálně se zpracovávají cca 2 žádosti na umístění za měsíc.

Každá matka má k dispozici samostatný pokoj, na kterém pobývá se svým dítětem/svémi dětmi. Na oddělení je společné sociální zařízení, kuchyňka a další společné prostory. Součástí pobytu je práce s psychologem a širší rodinou, s matkami se také rozvíjejí rodičovské dovednosti (např. vaření). Aktuálně je na oddělení 8 dětí (i sourozenecké dvojice). Matky s dětmi se socializují i mimo věznici, chodí nakupovat, účastní se různých akcí, setkávají se s rodinnými příslušníky apod.

S účastnicemi a účastníky zasedání bylo sdíleno video prezentující snímky z oddělení a aktivit, kterých se vězněné matky s dětmi účastní.

4. Různé (12:00 – 12:30)

Závěr

Předsedkyně z důvodu naplněného času poděkovala přítomným za účast a zasedání ukončila. Další zasedání se uskuteční 26. listopadu 2025. Pozvánky budou zaslány.
